

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการดำเนินการวิจัยเพื่อการศึกษาการมีส่วนร่วมการบริหารงานของครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ตามระดับการมีส่วนร่วมของครูและผู้บริหารสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการศึกษา ค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล
4. การหาคุณภาพเครื่องมือ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล
6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษากับประชากรและกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ ครูในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลพบุรี เขต 2 ปีการศึกษา 2551 จำนวน 340 คน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ได้แก่ การสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน โดยใช้โรงเรียนเป็นหน่วยการสุ่มมีขั้นตอนดังนี้
 - 2.1 กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้แนวทางการกำหนดของขนาดกลุ่มตัวอย่างจากกลุ่มประชากรตามตารางการสุ่มตัวอย่างของ เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p.608) กำหนดให้โรงเรียนเป็นหน่วยในการสุ่ม ใช้ระดับความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 คน ดังรายละเอียดในตาราง

ตารางที่ 1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่างครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอพานทอง สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ชลบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน		ประชากร		กลุ่มตัวอย่าง			
		ไม่มีวิทยฐานะ	มีวิทยฐานะ	จำนวน	ไม่มีวิทยฐานะ	มีวิทยฐานะ	
ขนาดเล็ก	32			17	7	41.2	10
ขนาดกลาง	138			73	23	31.5	50
ขนาดใหญ่	170			91	15	16.5	76
รวม	340			181	45	24.9	136
							75.1

2.2 การสุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่ม 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 สุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนในเขตอำเภอพานทอง โดยใช้วิธีการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของสถานศึกษา ตามสัดส่วนของจำนวนประชากร ได้กลุ่มตัวอย่างจำแนกตามขนาดของสถานศึกษาขนาดเล็ก จำนวน 3 โรงเรียน ขนาดกลาง จำนวน 8 โรงเรียน ขนาดใหญ่ จำนวน 3 โรงเรียน รวมทั้งหมด 14 โรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 สุ่มกลุ่มตัวอย่างบุคลากรโรงเรียนในเขตอำเภอพานทอง โดยทำการสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) โดยกำหนดตัวเลขเรียงลำดับให้กับครูไม่มีวิทยฐานะ และครูมีวิทยฐานะ จากนั้นก็สั่งให้คอมพิวเตอร์สุ่มตัวอย่างออกมา โดยใช้โปรแกรมสั่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นของครูในโรงเรียนเกี่ยวกับสภาพและแนวทางการมีส่วนร่วมการบริหารการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 ในเขตอำเภอพานทอง แบ่งเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสถานภาพของครู การมีวิทยฐานะของครู และขนาดของสถานศึกษา ลักษณะแบบสำรวจรายการ (Check List)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นการมีส่วนร่วมการบริหารงานของครูสังกัดโรงเรียนในอำเภอพานทอง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 จำนวน 52 ข้อ ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย น้อยที่สุด ในภารกิจงานของสถานศึกษา 4 งาน ได้แก่

1. การบริหารวิชาการ
2. การบริหารงบประมาณ
3. การบริหารงานบุคคล
4. การบริหารทั่วไป

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือเป็นแบบสอบถาม มีขั้นตอนและวิธีการสร้างเป็นไปตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนเพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม ร่างแบบสอบถามตามสาระการศึกษาปัญหาการบริหารโรงเรียน ตามภารกิจงานของสถานศึกษา 4 งาน

2. นำร่างแบบสอบถามเสนอต่อประธานกรรมการและกรรมการควบคุม เพื่อให้คำแนะนำและเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อพิจารณาตรวจสอบความเหมาะสมและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย บุคคลผู้มีรายชื่อและตำแหน่งดังต่อไปนี้

2.1 ดร.สุเมธ งามกนก	อาจารย์ประจำภาควิชาบริหารการศึกษา
2.2 ดร.รุ่งทิพย์ พรหมศิริ	ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านคลองบางไผ่
	ต.สำนักท้อน อ.บ้านฉาง จ.ระยอง
2.3 นายสนิท คงภักดี	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดหนองก้าน

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับการปรับปรุงแก้ไข ตามข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิ ประธานกรรมการและกรรมการ ไปทดลองใช้กับประชากรที่มีใช้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน เพื่อหาคุณภาพเครื่องมือ ด้วยการหาค่าอำนาจจำแนกรายชื่อของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation) ซึ่งได้ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง .15 ถึง .78 หมายเหตุ ที่ใช้ค่าอำนาจจำแนกไม่ถึง .20 เนื่องจากเป็นคำถามหลักของนิยามและได้ปรับปรุงแก้ไขสำนวนแล้ว

4. นำแบบสอบถามที่มีอำนาจจำแนกรายชื่อมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของคอนบราค (Cronbach, 1990, pp.202-204) ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นแบบสอบถามรายชื่อทั้งฉบับมีค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา เท่ากับ .93

การรวบรวมข้อมูลและการจัดกระทำข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามวิธีการและขั้นตอน ดังนี้

1. ผู้วิจัยขอหนังสือจากภาควิชาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา เพื่อขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพานทอง เขต 2
2. รับหนังสือจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาพานทอง เขต 2 เพื่อขอเก็บข้อมูลจากครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา
3. นำส่งแบบสอบถามให้กับครูผู้สอนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 181 ฉบับ และจัดเก็บด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืน 181 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100
4. นำแบบสอบถามมาวิเคราะห์ต่อไป

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

นำแบบสอบถามมาประมวลผลด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC (Statistical Package for Social Science/Personal Computer) แล้วนำมาแยกวิเคราะห์หาค่าดังนี้

1. นำแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียนมาวิเคราะห์ตามน้ำหนักคะแนนแต่ละข้อ ซึ่งเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับของลิเคอร์ท (Best & Kahn, 1993, p. 247) กำหนดน้ำหนักคะแนนดังนี้
 - 5 หมายถึง ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากที่สุด
 - 4 หมายถึง ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมาก
 - 3 หมายถึง ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนปานกลาง
 - 2 หมายถึง ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนน้อย
 - 1 หมายถึง ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนน้อยที่สุด

การแปลความหมายของคะแนน ผู้วิจัยกำหนดเกณฑ์สำหรับการวัดระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 2 โดยใช้คะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) ของคะแนนเป็นตัวชี้วัด โดยใช้เกณฑ์ของบุญชม ศรีสะอาด และบุญส่ง นิลแก้ว (2535, หน้า 23-24) นำเสนอข้อมูลการวัดระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอน ดังนี้

4.51 – 5.00	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมากที่สุด
3.51 – 4.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนมาก
2.51 – 3.50	หมายความว่า	มีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียนปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนน้อย

1.00 – 1.50 หมายความว่า มีส่วนร่วมในการบริหาร โรงเรียนน้อยที่สุด

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตการศึกษาพานทอง เขต 2 ด้วยสถิติค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean) และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3. การทดสอบสมมุติฐานที่ว่า “การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 2 จำแนกตามวิทยฐานะของครู “แตกต่างกัน” ใช้สถิติทดสอบที (t-test)

4. การทดสอบสมมุติฐานที่ว่า “การมีส่วนร่วมของครูผู้สอนในการบริหารโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาลบบุรี เขต 2 จำแนกตามขนาดโรงเรียน “แตกต่างกัน” ใช้สถิติการทดสอบค่าความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) และการทดสอบความแตกต่างรายคู่ด้วยวิธีการของ Least Significance Difference (LSD)